

Latweeschu Awises.

No. 23.

Zettortdeenä 10. Zuhni.

1865.

Zaunas stunas.

Behterburga. Kad 25tä Maiji atwedda Veelwista Krohnamontineeka lihki no Kronstattes Behterburgä, tad pa simts tuhstoscheem augsti un semmi laudis bij fastahjuschees garer Newas uppi un wiffäs tais eeläs un platschäs un pee nammu lohgeem, fur lihka ratteem bij jabrauz us Peter-Paula bajniza, un ne ween eeläs, bet arri us jumteem un lohkeem laudis bij uskayuschti, zitti ir us tohrneem kahpuschi skattitees. Wiffi tee simts tuhstoschi stahweja gaididami noskummuschti un klussi, ka itt nekahdu trohfkni ne dabbuja dsirdeht, ka til ween leelo-gabbalu schauschanu un basnizas pulksteu behdigu swannischanu, ar ko lihki fagaidija un pagohdinaja. Tä ka „Aleksandrias“ fuggis peebranza, wiffi schee simts tuhstoschi zilweki sawas zepures nonehma un tä stahweja ar plikku galwu, kamehr lihki bij pawaddijuschti duffas weeta. Ar azzim warreja redseht, zil lohki wiffi noskummuschti par tahm leelahm firds behdahm, ar ko Wisaugstakais Deews muhfu schehligu Keiseru, winna augstu nammu un wiffu leelu walsti peemellejis. Sawu lauschu lihdszeetigs un mihligs prahts Keiseram bijis par faldu eeprecinaschanu un Keisers ta-deht lizzis issluddinahht Behterburgä Wisaugstaku gramatu, fur no firds pateizahs itt wiffieem, kas tais behdu deenas parahdjuschti sawu lihdszeetigu firdi. Kad augstais lihkis Peter-Paula basniza bij nolikts baggati isgresnotä gohda weeta, tad tur palikka un bij

redsamä teem, kam firds neffahs to redseht, un tad 28tä Maiji pulkstien Inos pufsbdeenä to aprakuschti un pee meera guldinajuschti paschä Peter-Paula basniza, fur duff zitti Kreewu Keiseri un winna augstee peederrige.

Zelgawa. Birmdeenä 7tä Zuhna deenä Kurssemes muischneeki atkal Zelgawä sanahja us landagu un fahkuschti sawu darbu.

Zelgawa. Ar to aukstu wehtrains neaugligu laiku taggad wiffieem behdas, jo nekas ne grihb augt, neds waffaras sehjams, neds rudsu un kweeschu lauki, neds sahle plawäs; kartuppeli dauds weetas nosalluschti, dahesi nekahdu labbumu ne rahda un tä tad laudis brehz, ka buhschoht gruhts gads. Lai irr Deewa stana, kas wiffieem schehligs gahdatajs bijis un buhs un brihnischti wiffu spehji iswaddiht ir pahrakti par muhfu lubgschanu un sapraschanu.

Zelgawa. Gan dabbujam dsirdeht, gan redseht ar azzim, gan ar gramatabm mums raksta, ka dauds no teem Latweeschieem, kas schinnä pawaffarä ar leelu preeku un zerribu bij aifgabjuschti us Kreewusemme semmi pirk un leelas leetas mantoht, jaw pahrnahkuschti atkal atpakkat Kursemmä, bet — Deewamschehl neganti peewihluschees, gluschi istukichojuschchees, noskummuschti un behdigi, tä ka lihki schehl un firds fahp redsoht un dsirdeht, kahdä nelaimä schee apmahnitee tihschi eefrehjuschti. Stahsta behdigas leetas par teem, kam ne effoht naudas deesgan bijis pahrnahkt mahjäs un kas tur appalsch plikka debbes effoht palikkuschti!

Ruldigâ taggad us prohwi eetaifhs wehl ohtru elementar-fkohlh preefsch puifcheem. Ja ffohlâ buhs behrnu deefgan, tad ta buhs paleekama.

Tuffumas zeen. mahzitajs mums raksta, ka ar to leelu ugguns grehku Tuffumâ ne effoht nodefsis tillkai weena weeniga kristiga wihra nams, bet Tuffumâ ar ugguni aifgahjuschi: schihdeem 7 nammi, stary scheem abbi schihdu Deewa nammi, un diwipadesmit kristigu lauschu nammi; stary scheem fefchi nammi peederrejuschi Latweescheem. Pee sawas mantas scheem kristigeem laudim dauds leelaka fflahde effoht notiffufe nekâ teem nelaimigeem schihdeem.

Rihgâ. Muhfu zeen. General-Gubernatera funges 31mâ Maiji no Behterburgas pahrnahjis Rihgâ, ir tee zitti augfti waldineefi un fungi kas behres Behterburgâ bijuschi, atkal pahrnahjuschi Rihgâ un Zelgawâ.

Zehrpate 7tâ Zuhni buhs semneeku firgu rahdischana, un tad Stâ Zuhni isprohwehs, kuxi no teem firgeem buhs tee leelakee ffrehejei un tee leelakee wesumu wilzeji. Gohda makfu no 25 rubl. dabubhs tas labbakais firgs rahdischana, 25 dabubhs tas labbakais ffrehejis, kas wiffus zittus pahrskrees, un 60 rubl. dabubhs tas firgs, kas wilks to leelaku wesumu. — 17tâ Zuhna deenâ Rihgâ dabufim redseht, kursch buhs tas leelakais ffrehejis un kursch tas leelakais wesuma wilzeis, kas gohda makfu nopelnihs. Tad nu noweddeet Rihgâ sawus firgus, kas derrigi pee tahdas rahdischanas; preeku un gohdu baudiseet.

Behterburgas Kreewu Awifes raksta, ka isgahjuschâ gaddâ Behterburgas pilfats 75,000 rubulus gribbejis nowehleht, lai Behterburgâ taifa ffohlâs, jo pa wiffu to leelu pilfatu ar 600 tuhft. eedfihwota-jeem effoht tillkai 23 lauschu ffohlâs un schihs tâ peebahstas ar behrnem, ka us weena ffohlmeistera 90 behrni effoht jarehina. Tahds ffohlmeisteris tillkai 40 kap. par deenu dabujuoht, un dauds no fcheem ffohlmeisterem effoht tillkai atstawneeku saldati, kas paschi nezil naw mahziti. Raksta wehl flah, ka pilfats lihds schim pehz schihs apfohlfchanahs wehl ne effoht darrjis un nekahdas ffohlâs taggad naw zehlis.

Behterburga. Wiffaugstaki apstiprinahs walstarahts spreedums fallâ: ka wiffi tee, kas dabujuuschi medalki ar to wirrakftu: „par isglahbfchanu no nahwes breefmahm“ un „par ufstizzigu darrifchanu“ (Eifer), itt nekahdu meefas strahpi ne warr dabubht.

Kreewufemmê Deewamschehl atkal dauds weetâs leels ugguns grehks bijis. Grodnas preefschpilfata 82 nammi isdegguschî un 300 pamihlijas bes jumta palikkuschas. — Mjesanas gubernementi Skopinâs pilfata 240 nammi nodegguschî un Spafkas pilfata 500

nammi ar ugguni aifgahjuschi. — Witepskas gubernementi Neweles pilfata 19tâ Maiji wehtras laikâ ugguns iszehlees un itt ihfâ laikâ 200 nammi eedeggusches, 5 tuhft. zilweki bes jumta effoht tur palikkuschî. — Mojilewas gubernementi Gommeles pilfata arri leels pohsts ar ugguni bijis. — Minskâs pilfata 23schâ un 24tâ Maiji isdegguschî 200 nammi. — Wilnas gubernementi Gorodokas pilfatinâ abbâs gal-lâs sahjis us reifi degt un 108 nammi nodegguschî lihds ar Kreewu basnizu, ar schihdu basnizu un 3 luhg-fchanas nammeem, ir 2 jawas meitas fadegguschas! Lai Deews iffatru pasarga no tahda pohsta, bet lai arri iffatrs namma tehws ne kawejahs sawu nammu likt eerakftiht ugguns affekuranzes beedribâ un nekahdâ gaddâ lai ne peemirft eemakfahht noliktâ laikâ to ifgad-dus makfajamu affekuranzes naudu. Ja schodeen terminâ ne eemakfajis, warrubht jaw riht warr nelaimie ar ugguni zeltees, un tad affekuranzes beedriba nekahdu atlihdsinachanu par redsetu fflahdi tew wairs ne warr doht. Pee tahdahm leetahm wajaga mannigam buht un fargatees, ka noliktu terminu ne peemirfti un ne kawejees gadda naudu eemakfahht.

Rijewâ tahda generala gaspascha fmehekedama papirofi naw mannijufe, ka dftelstele uskrittufe fmalikai fkleitei. Schi leesmâs fahlufe degt un nabbaga gaspascha no ugguns tâ maitata, ka bij jamirft. Ja tâ jaw gaddahs prahhtigam usauguscham zilwelam, ka gan warr notikt tahdeem nejhga senkeem un puifcheeem, kas fleppen papirofi woi ziggarinu fmeheke, ka muhfu laiku sehni labprahht darra? Woi kahds leels brihnumes kad lassam, ka tahdâ faufâ un wehtras laikâ til dauds pilfatu un zeemu ar ugguni aifgahjuschi! Waktejeet un waldeet sawus behrnus un turreet tohs appakfch azzim.

Turkeftanas aprinkli (Afia) Merkes krepofâ femme 2 reises tâ trihzejufe, ka kahdi zilweki apgahfti no ta fpehreena un nokrittuschî garz femmi, un pilfata muhri kahdâs weetâs pahrsprahguschî.

Berline. Bruhfschu landaga wihri fchinnis deenâs gan taps atlaiffti us mahjahm, jo itt nekahdâ leetâ tee naw tâ spreeduschî un to naudu naw tâ nowehlejuschi, kâ ministeri to gribbejuschi un praftijuschî preefsch walsts wajjadfibahm. Landags to tamdeht naw darrjis, ka pehz Bruhfschu semmes likkumeem ministereem, pirms to naudu preefsch karea un preefsch karea - spehka pahrtaiifchanu un zittahm wajjadfibahm isderuwuschî, papreefsch pee landaga japeemelde, lai fcho naudu nowehle. Ja nu to ne effoht darrijuschî noliktâ laikâ, tad landagam pehz likkumeem arri ne effoht wairs spehka nedf brihw fcho naudu pehzal wehl atwehleht. Ministeri turprettim fallâ, ka karsch ahtri usnahjis un ne bijis laikâ landaga fa-ajinahht un to

naudu praffiht. Tà tad nu wehl ne warrejuschi is-
lihdsinatees.

Ar Sleswigu-Östteini wehl eet tàpat kà gahjis un
apuhlft par scho leetu lassohht un rakstohht. Pruhhs
paleef pee sawa padohma un turrahs pehz sawas gal-
was, Gistreikeris zil spehdams turrahs prettim gribbe-
dams aiskaweht, lai Pruhhs ne panemm schihs sem-
mes — un tà tad schi leeta tohp wilzinata, kà nekahdu
gallu wehl ne warr ne manniht. Stahstimm, kad buhs
attal wairak ko stahstihht.

Berline. Pruhfschu kchninsch Stà Zuhni walsts
landagu attaldis, lai dohdahs us mahjahm. — Pruh-
fschu kchninsch prassa, lai Augustenburgas erzogs pa-
wissam isheet no Schleswigas Östteines, bet schis un
arri Gistreikeris turrahs prettim. Erzogs teizis, kà
tiklai tad iseehschoht, kad to ar warru isdshischoht.

Parisè keisers Napoleons nu attal pahrnahjis no
Aurikas, tur nu Alschiri, kas pee winna walsts pee-
derr, apluhktois un wissadu gohdu redsejis — bet arri
kadhà weetà tik ne breefmàs eefrehjis. Zo ar masu
pulzinu jahsoht us kahdu zittu pilfatu Alschires semmè,
tam usfrehjuschi dauds tuhfstoschu Araberu jahtneeku
karru-wihri — un sinnafeet, kà schee Araberi un Kalli-
beejschi Alschirè nupat leelu dumpi bij zehlfuschi un ar
teem karsch wehl naw heigtè. Tad nu Napoleons kà
flasdà bij eektuis. Araberi winnu apstahjuschi un luh-
guschchi lai winnam scho un to nowehlejoht, ko grib-
bohht. Napoleons ar labbu praktu tuhdal to teem ap-
sohlijis, drohfschi un meerigi tohs usrunnajas ar teiza-
meem wahredeem — un tà tad tee Araberi palikkuschchi
ar meern un gohdam sawu keiseru pawaddijuschchi. —
Parisè keiseru Napoleonu, kas 43 deenas bijis us zella,
ar leelu preeku sagaidijuschchi. — Kà rahdahs jaunam
Mejikas keiseram tur ne eet labbi, bet jakarro ar wezza
Mejikas waldineeka un presidentes Juareza pulkeem,
kas jaw kahdus pilfatus effohht panehmuschchi. Itt
flaidras sinnas par to, kà tur ihsti eet, gan ne warr
dabbuht, bet ja nu attal leelaku karru spehku Napo-
leons us Mejiku ar steigshanohs nosuhtha, tad jaw itt
labbi tur gan ne buhs.

Calantè attal bijuse leela sirgu-sfreeschana, kas
Calantè tohp rahdita, tur fanahl neisskaltams kauschu,
baggatu un leelungu pulks ir augsti waldineeki —
jo sirgu sfreeschana irr Calenderu leelaka luste, un
pirmas leelakais sfrehjejs nopeln leelu gohdu un maksu
un flawu pa wissu walsti. Schinni sirgu sfreeschana
kahda Sprantschu leelunga sirgs nu pahrsfrehjis un
uswarrejis itt wissus Calantes sfrehjejus un pirmo
gohda maksu dabbujis. Par to nu Sprantschi gawile,
jo tas nekad wehl naw ne zerrehts neds notizzis, kà
Calendereem scho gohdu panemè, ar ko schee allasch
leppojuschees un leelijuschees, kà scheem tee labbaki

sirgi un leelakee sfrehjeji pasaulè. Keisers Napoleons
nu tam Sprantschu leelungam, kam schis sirgs pee-
derr, leelu pateizibas grammatu rakstijis un tam gohda
krustu nosuhthijs. Tà gan darrijis, gribbedams sawas
walsts laudis pasfubbinahht, lai tee wairak un tàpat
ruhpiigi darbojahs ar sirgu audsinaschanu, sirgu kohy-
schanu un mahjischanu kà Calenderi. Nekas ne lai-
tetu, kad ir muhsu semmes mihteem firdsineem buhtu
jo ruhpiigi audsinataji un schehsfirdigi kohpeji.

Italia. Tà rahdahs, kà Bahwests ar Italias
kchninu fahls islihdsinatees un leelais cenais lehnaks
paliks. —

Amerika. Generals Kirbi Smits ar sawu karru-
un kuggu spehku taggad effohht ar labbu padewees, kà
ka nu ir wiunpufs Mississippes-leelupes taggad wehrgu-
walstneeku spehks pagallam. Tad nu presidente John-
fons pawehlejis itt wissas ohstas wehrguwalstneeku
dalkà, kas lihds schim no seemelneeku kuggeem bij ap-
lenzetas, tà ka andeles kuggi tur ne drihfssteja ne ee-cet
neds isheet (bij blokeretas), atswabbinahht un nu attal
wissahm walstim nowehlejis ar teem andeletees. Tiklai
Tejikas walsts dalkà, tur wehl naw laudis ustizzigi un
kas pee Mejikas rohbeschahm stahw, ohstas wehl tohp
blokeretas. — Tohs fakertus wehrgu-walstneeku gene-
ralus, waldineekus un presidenti Dawi nu presidente
Johnfons lizzis nowest us galwas pilfatu un tohs tur
fahls teefahht. Stahsta, kà Linkolna slepkawa Boota
lahdè un arri presidentes Dawa kambari effohht usgahju-
schi kahdas grammatas, kas rakstitas ar itt sawadabm
rakstu sihmechm, tà ka zits, kas ne sinn, ko tabs rakstu
sihmes apsihme, schihs grammatas neubht ne warr is-
lassiht. Par laimi Dawa rakstama galdà arri atrad-
duschchi to sinnu un mahzibu, kà schihs rakstu sihmes
irr prohtamas, un tà tad dabbujuschchi islassiht schihs
Boota un Dawa grammatas, kas rahdohht, kà slep-
kawa Boots Dawam effohht bijis pasihstams un warr-
buhht Dawis par Boota grehka padohmeem gan sin-
najas. Ja pateesi tà irr, tad Dawam gan buhs jo
gruhtha teesa.

— 3.

Dreles gubernementi Karatschowas preekschpilfata
ugguns nopohstijis 300 nammus. Tàpat arri Witep-
flà 10tà Maiji pulksten tshetèròs pehz pusedeemas
ugguns iszehlees un no stipra seemela wehja dshits, tik
ahtri isplehtees, kà pehz pufs stundas 300 nammi leel-
màs stahwejuschi. No kam ugguns zehlees, irr ne-
sinnamè. Lai Deems dohd, kà zilweku neapdohmiba,
skandiba jeb dusnu prahts pee tam naw wainigi.

Kreewufemmes 6 uniwersitetès bija Septemberi
1864 gaddà 4084 studenti, prohti Bchterburgà stude-
reja 623, no kurreem 89 bija no semneeku kahrtas,
Tehrpatè 560, no scheem 199 no semneeku kahrtas,
Maskawà 1515, no scheem 162 no semneeku kahrtas.

Rasanê 325, no schein 34 no semu. fahrtas. Karlowâ 543, no schein 41 no semneku fahrtas un Rijewâ 518 studenti, no kurreem 45 semneku fahrtai peerderreja; tad nu schinnis sefchâs augstâs skohlâs 570 jauneki studeereja no semneku fahrtas.

Galizija. Radomisles pilfatâ irr 200 nammi nodegguschî un Rokatines pilfats arri effoht ar ugguni nopohstihst tappis. Da dohma, ka Pohlu dumpineeki schohs pilfatus effoht aisdedsinajuschî. Lembergâs pilfata eedsihwotaji arri fataisijuschees gattawi us dischschannu, jo atradduschî grahmata, kurrâs bijis rakstihst, ka arri schim pilfatam buhschoht ugguni peerlaist. — F. S.

1813tâ gaddâ.

(Skattees Nr. 22.)

Chdeens tappa usjeltâ, puischi fanahza un ar schein arri Willis. Sahlbantene winnu schkihbi usluhtodama eefahza: „Nu — ?!“ tahlaki winna netikka, jo meisters ehdeena pahstarus eefahza. — Bet tohs pa-beiguschee winnai bija darbs ar ehdeena smelshannu. Pehdigi Sahlbantene winnai atgahdinaja ihst: „Nunna tahlaki, wezzene.“ — Bet mahte sawu wezzu Sahlbantu jau passhdama un sinnadama, kahds Willis pahrgalwigs bija, nomannija, ka schoreis wifs lahga neisees, un tapehz atbildeja: „Pehzak, pehzak.“ —

„Tuhlin!“ fazzija tehws.

„Nu — Willis,“ winna eefahza ar errigu balsi: „ko tu sehdi, ka bilde un ne mutti ne attaisi? Tew gan naw slaidra firds apsinaschana, jo effi dikti neracht-nigs bijis. — Woi tas gan pa reisi, ka tahdâ deenâ un us tahdu zekku, behrns no mahjahm isheet un ee-eet, bes ka tas saweem wezzateem weenu wahrdu fakta? Buhtum taf tewim lihdsi preezajuschees, lai arr ne daub; jo pirmâis Deewam schehl tu wifs ne-effi bijis.“ —

„Es nesinnu mahte, ko tu gribbi,“ atbildeja Willis, karroti us sawa tulscha schkihwa nolikdams. Winsch bija errigs un winna balsi skanneja nemihligi. „Es ne esmu no mahjahm ahra bijis — nesinnu arr, ka tas warretu notikt, jo tee“ — us puischeem rahdidams — „wiffi bija aistrehjuschî.“ —

„Ko? Nemas no mahjahm ahra bijis?“ eefauzahs mahte, itt ka fabaidita, kamehr tehws sawu suppu strehbdams zaur peeri us winnu glubneja. „Nemas prohjam bijis!“ — runnaja winna wehl reisu, ap-palsch sewis.

„Ne sinnu wifs, us kurreeni un kalabb“ — atbildeja Willis ar struppeem wahrdeem. „Kâ jau fazzju: Zepjamâ istabâ irr sleidsams darbs, un ko tad pa pilsehtu apfahrt wasafchohs?“

„Us kurreeni un kalabb?!“ eefauzahs mahte, rohkas fahnôs stahdidama un ar draudedamahm azzim winnu usluhtodama: „Kur tee gabja, kur wiffi zitti gabja un ko wiffi darra! — tur un talabb! Kad tu eesi?“

„Es? Kur? — Par saldatu?“ praffija tas dehls brihmidamees: „Do tu taf no pateesibas nerunna? Es, meistera dehls, un weenigais dehls, esmu brihws no saldata deenastes. Kad zitti no mannas fahrtas tif dumji irr — nu, tad labbi, lai winni eet, es tas ne-esmu; un man naw ne kahda luste raibâs jakkâs gehrtees un liktees dihdit ka lahzim. — Un kad tee tur“ — us puischeem rahdidams — „wiffi gribb prohjam, tad nesinnu, ka bes mannis ar mahjas buhschannu warr paliktees. — Schodeen tuhlin jau redseji, ka peertruhka maises pirzejeem. Weens tatschu newarreju to peerseht gahdaht, un us rihtu nerahdahs labbaki.“

Wiffi palikka kluffu, ka nahwes meegâ. Tee sekki sehdeja, ka apstulboti un glubneja ar netizzigahm azzim us to meistera dehlu. Meisterene ne piksta nekustinaja un Lihsitei pahra affaras pahre winnas fahrtateem waigeem wehlahs semmê.

Bet tas nebija wifs ilgi, jo ohtrâ azzumirkli wiffi istruhfuschees skattijahs us wezzo bekkera meisteru Sahlbantu, kas lihdsi schim ka aismirsts sehdeja un nu no dusmahm pahremteem waigeem, zehlahs winsch no krehfla augschâ, greesa sawas azzis, kas winnam ka lauwai mirdseja, us sawu dehlu, un garru elpi wilkdams, dikti nopuhtahs. Tas bija tas nejaukais blahweens.

Willis palikka bahls, ka lihks. — Bet winna tehws ka stabs weeta stahwedams, sneedsa sawu rohku, nehma sawam dehlam schkihwi no preekschas nohst un sweeda to appalsch galda semmê; ta pat arri winna nast un karroti, un stuhma pehdigi arri winnu paschu no krehfla, ka tas tif ko nepakritta. Tad us durwim rahdidams usbrehza: „Marsch!“ —

Atkal bija kluffums un meers, kamehr Willis tahds pats bahls ka bijis, ar bailigu un stohmidamu balsi atbildeja: „Bet — tehte — —“

Bet wezzaja gihmis palikka wehl bahrgaks. Winna rohka stahweja prett durwim isteepta un „Marsch, marsch!“ atskanneja.

„Mihkâis tehtit“ — luhdsahs Lihsite. — „Mihkâis meister“ — luhdsâ wezzais kalps, tas libbais Anzis. — „Wezzais, winnam wajaga padostees, wajaga gudram tapt“ — runnaja ta mahte, kas arri bija bahla ka drehbe palikkuse: „Winsch irr taws weenigais dehls.“ —

„Tas?! — meistera dehls! — tas pintikis! — besgohda suppata! — Tas n... teesa, wezzene, tas nepeerderr tam gohdigam meister... Anzim Sahlbantam.“

— Marfch! es falku. — Woi buhs?“ — Mohka stahweja wehl ar weenu prett durwim isteepta. —

Uf reiffi Willis liffahs, kà no fapna atmohdees. Winsch ahtri fawas azzis apfahrt mettis, fluppa pa durwim ahra. Durwis dikti aifkritta uu meisterene iszehlahs, wehl bahlaka, kà pa preefschu.

„Paleez tè!“ — eefauzahs wezzais, — un mahte atfal apfehdahe. — „Steidsatees ar ehschanu, man atfal wajjaga buht rachtusi, pullstems eet jau uf weenu“ — ruunaja Sahlbants un wifs bija atfal til flufs, itt kà ne fas neubtu notizzis.

Bet kad Sahlbants jau pachdis un prohjam bija, gahja mahte fuknà un tur wezzu deenasta meitu Dohri atradduse, ta praffija: „Kur winsch palikka, Dohre?“

„Ro es finnu!“ winna dufmigi atbildeja: „winsch pa treppehm augfchà ufftrehja, bet woi jau atpalkat nahjis, to nesinnu. Par manni, lai winsch darra, ko gribbedams.“ —

„Dohre,“ fazzija Sahlbantene — „ne effi til zeetfirdiga prett wiannu, atminnees til par 25 gaddeem atpalkat — kà tu winnu mihleji, un nu tewim deht pahra rupjeem wahrdeem tahda zeeta firds prett wiannu, kad to tehws no mahjahm un mailes issuhmis. Pats winsch jau irr fuhrgalwigs prett faweem wezzakeem un winsch fawas wainas un sawu neprachtibu pats no femis ne kad neatfibs. Winsch irr muhsu weenigais. Winna brachli irr apmiruschli, — Dohre, woi mehws wiannam warram laut ar tahdu zeetfirdibu pohstà eet?“

Dohre preefsch 25 gaddeem pee Willa par emmu bijuse un winnu kà sawu paschu behrnu lohpuje, nu arri eefahza par winnu roudaht un schelotees: „Al, Deems, meisterene, muhsu Willis irr gan daschureis leels resgallis, bet winsch arri irr labs zilweks, wifs wairak, kad wiannam sawi nicki nam galwà. Es gribbu labpracht darriht, lo juhs wehlatees; gribbu eet, winnu luhgt un wiannam eerunnaht, lai winsch tehwa un mahtes prahtam padohdahs. — Redsu gan, zittadi tas neware buht. Tas meisters, wiana tehws, irr no dselses un tehrauda.“

„Tas irr teefa“ — fazzija Sahlbantene, — „tapehz eefchu un raudfifchu winnu peerunnaht, pehzak usnahz arri tu. Winnam wajjaga sawam tehwan padohthees, un to negohdu wiannam nebuhs mums darriht, kà winsch tas weenigais irr, fas no ta larra atraunjahs un mahjäs paleef. Tas irr ta leeta. Gruhti jau tomehr mums nahkfees to wezzo wehl peelabbinah.“

To fazzijuse, winna eefahka pa tahm schaurahm, wezzahm un tumfchahm treppehm uf behnina istabu wilktees, fur deklam bija fawas lambaris. — Winna wehl ne kad nebija fawejeem kahdu lehnprachtibu un pazeetibu parahdijuse, un ohtram appafschà paliktees, to winna lihdi schim ne mas nepasinna, tomehr,

taggad winna gahja sawam deklam palkat. Gruhts zefsch preefsch winnas. Bet Willis arri bija winnas weenigais. — Tehwu semmes un behnina cenaidneekem wiannam bija pretti stahtees, ir kad winsch tur sawu nahwi dabbutu. Winsch bija bef winnas wihra un weenigas meitas wiannai tas mihlakais schinni pafaulk. Scho uppuri winna gribbeja nest. Bet ka Willis no ta atraudamees, pats fewim un sawai pamihlijai kannu un negohdu darritu, jeb taggad no tehwa atstumts fweeschunnà mirtu un pohstà eetu, to ween winna newareja, ne pazeest nedf palaut. — Wifs, fas pee galda bija notizzis, bija wiannai dsiffi firdi eegahjis.

Tapehz arr ne kad wiannai nebija pa tahm treppehm til gruhta lahpfchana bijuse, ka schoreis. Behdigi winna tatschu tikka augfchà. — Pee sawa dehla lambara durwim apstahjusees, ta klausjahs ar pullstedamu firdi, bet wifs bija til flufs, kà kappà. Mahte satruhlfusees, rahwa durwis walkà un wifs apfahrt flattidamees, redseja gan istabu labbi skaidru un glihtu uskrahmetu, bet no sawa dehla ne ehnas. Drehbju flappis stahweja walkà un bija tuffschaks, ne kà tam wajjadseja buht. Uf grihdas bija gabbali no masas naudas lahmites, kurre winna deklam jau masinam bija schlinkojuse un kurre Willis mehdsa sawu eefrahtu naudu paglabbaht.

„Al, Jesus Kristus, winsch irr prohjam!“ — waimanaja wianna, un uf gultas apsehdufees, fawas azzis ar rohlahm aifsehdsà, itt kà gribbedama fawas firdsfahpes ar to meerinaht; bet wiannai wiffa galwa reiba. —

(Uf preefschu beigams.)

Tschuhfku piramide.

Kahds reisneeks peedfihwoja Deenas-widdus Amerika weenu itt rettu sawadu notikkumu. Winsch reisoja pa Guncu zaur Jakobas sawannahm. Winnu pamad dija desmit zilwek jahschus, no teem jahja diwi mellajee (mohri) arweenu gabbalinu papreefschu. Weens no teem atjahja pilnds johnds atpalkat un uffauza: „Kungs, nahzeet un flattaitees tahs tschuhfklas wiffas weenà tschuppà.“ Pee tam winsch rahdija uf kahdu musgulu dumbrajà, fas kà eerohfchu-piramide isflattijahs. Weens no reisneeka beedreem eefauzahs: „Tas irr itt skaidri weena no tahm leelajahm tschuhfku fapulzefchanahm, fas arweenu pehz wehtràs brihcha no teek, no lam es gan daudsreis dufdejis, bet nefad wehl ne esmu redsejis. Nahzeet, jahsim pamasehm klahtaku.“ Reisneeki palikkahs diwidefmit sohltus atfattu stahwoht, jo ne bija eefvehjams, fabiunfchos firgus klahtaku peedabbuht. Peepefchi eefahka piramide kusetees un ne-

ganta fchnabftchana no winnas atflanneja. Tuhfto-
fcheem tſchuhſku, weena ap ohtru aptinnuſchahs, is-
bahſa ſawas galwas no ſchi negehliga muſgula, rahdi-
damaſ ſawus breeſmigus gipts-ſohbus un uggumigas
azzis. Reifneekam nepatiffahs nebuht tur ſtahweht,
bet redſedams, la muſguls paliffa ſawâ weetâ un
wairaf iſrahbijahs fataiſjees uſ atgainaſchanohs un
prettim turreſchanohs nelâ uſ wirſû mahſſchanohs,
apjahja winſch wiſſaplahrt, gribbedams ar tſchuhſku
larra-noſtahdiſchanohs eepaſihteſ, laſ eenaidneeku
ſagaidija, lai winſch arri no laut lahdaſ puffes buhtu
wirſû mahzees. Raikam ſchi tſchuhſku-ſlakka gan no
lahda eenaidneeka baidijahs, warrbuht la no zittas
lahdas leelakas tſchuhſkas jeb no lahda laimana, un
tadehl ſaweenojahs pullâ, lai ſchim eenaidneekam
warretu labbaki pretti atturretees. Tahds notiffums
mums wehl nebija lihds ſchim no neweena reiſneeka
apraſſihts. J. K—n.

Bruchtgans un bruhte.

Berlines pilſatâ lahds wihrs, laſ tahdu weetu jeb
pelau ne atradda, la warreja apprezetees, nodohmaja
uſ Ameriku aiſcet un tad winnam tur laimetohs, tad
atpakkat nahkt un ar ſawu bruhti ſalaulatees. To
norunnadami abbi apſohlijahs pee ſawa dohta wahrda
un miheſtibas palikt, kamehr bruhtgans to zerretu
laimi buhs atraddis. Nu winſch aiſdewahs prohjam.
Gefahkumâ winnam ſweſchâ ſemmê grehti gahja, bet
ar laiku taſ atradda labbu peluu un ſakrahja ſewim
mantu. Ar to lahdi 10 gaddi bija pagahjuſchi. Nu
wihrs nahja atpakkat uſ Berlini. Winſch dohmaja
ſawu bruhti wehl tikpat jauku atraſt lâ atſtahjis un
ne warreja to ſtundu ſagaidiht, winnu pee ſirds
ſpeeſt. Winſch ſewi paſchu il deenas ſpeegeli redſe-
dams ne mannja, la winſch jau wihrs no 45 gad-
deem ar dauds ſtimodameem matteem bija palizzis. —
Bruhte dſihwoja Berlinê ar ſawu mahſas meitinu
lohpâ, kurra itt pehz mahtes mahſas gihmja iſflatti-
jahs. ſchi meitina bija 16 gaddus wezza un ſeedeja
lâ rohſe. Bruhtgans eenahza iſlabâ un aplanpa
tuhdaliht ſcho mahſas meitinu ar teem wahrdeem: „al
tu manna ſirds mihta Maria!“ — Bet winna iſſta
Maria ſehdeja ſchuhdama pee ohtra lohga un pee-
ſkrehja klahſt teikdama: es eſmu tawa Maria, mihtais
Kahrl! ſchi tillai irr mannas mahſas meitina Lih-
ſina. To laiku, kad tu aiſgahji uſ Ameriku, winna
bija 6 gaddus wezza un redſt, la winna nu irr is-
auguſe. Nu til bruhtgans atwehra azzis wakam un
atradda, la 10 gaddu laikſ pee zilweka jaukuma dauds
warr pahrmahniht. Bet winſch taſ paliffa pee ſawa
apſohlita wahrda; jo Maria winnam rahdija, la

winna galwas un bahſda matti jau arri ſahluſchi
ſirmi palikt, un tapehz winſch ar ſawu nu 35 gaddus
wezzu bruhti Mariu laimigaks zerreja buht, nelâ ar
weenu 16 gaddus wezzu meitinu; jo jaunſ ar jaunu
un wezs ar wezzo beedrojahs, irr taiſns ſalkams
wahrds. — J—i.

Swehti putni.

Stahrks, beſdeliga un ballodis irr pee dauds zilwe-
keem ſwehti putni. Eſmu dſirdejis ſalkam, laſ
ſahrku noſchahſchoht, tam buhſchoht jaet ſaldatôs.
Warrbuht gan, la lahdam tâ atgaddijees, bet woi
iſweenam tahda ſrahpe jazeſch, to ne gribbu tizzeht.
Sinnams gan, la taſ grehſ, kad tahdeem lohpeem
jeb putneem dſihwibu waita, laſ ne derr leeti un arri
ne darra nelahdu ſlahdi. Râ pee mums to mahju.
kur ſahrks ligſdu uſtaiffjis, wezzi zilweki par ſwehtu
ſauz, tâ atkal Wahjſemmê to ehlu zeenâ turr, kur beſde-
liga mahjo. Wahjſemneeki daſchâ widdû ſalka: Kur
beſdeliga ligſdu uſtaiffjufe, tur ſibbens nelad ne eespe-
roht, lai mahjâ arri meers un deewabihjiga buhſchana
mahjojoht; kur ſchihſ diwas leetas ne effoht, tur
beſdeliga nelad ne taiſoht ſawu ligſdu. Ir behrni
ſinn ſcho putninu un winna perrekli zeeniht. Ja lahds
ſehns winnu ligſdu iſpohſta, tad zitti tahdu nemas ne
eeredſ. Pawaffarâs Wahjſemneeki ar ilgofchanohs
gaida beſdeligas atnahkam un ruddendôs behdigi no-
ſtattahs winnu prohjam eefchano. Pee Reines uppes
noſchahwe gehgeris ſkreijofchu beſdeligu un leelijahs
par to. Rahds wezs ſemneeks ſazzija: „Reezet til
wehrâ, taſ winnam auguſus ne neſſihſ!“ winſch ne
ſinnaja no duſmahm ko uſ gehgeri ſazziht. — Italiâ
ar ſcheem putnineem pawiffam zittadi dſihwo. Kad
winni pawaffarâs pee mums ſchurp ſkreen, un zaur
tahku ſkreeschano pahz Widdus juhru Italiâ atpub-
ſchahs, tad tohs tur ferr la til warredamus. Pa
tuhkſtoſcheem winnus tur noſitt jeb no ferr tihklôs.
Un jebſchu winni lohti mahji, tomehr tohs ar gahrdu
mutti ehd. Wiſſôs pilſatôs tur pahrdohd beſdeligas
un dahrgi aiſmalſa.

Daſchi dohma, la zittas beſdeligas pa ſeemu purw-
jôs jeb meldrôs eekrittufſchas ſeemu ſcheit pee mums
pahrgulloht, lâ eſchi, jeb zitti tahdi lohpiini. Tâ taſ
naw wiſ. Zittas beſdeligas gan nolawejahs ruddendôs
aiſſkreet uſ ſiltakahm ſemmehm, un paleek tē pat; bet
ſchihſ til wahjibas jeb ſlimmibas deht to darra. Irr
arr notizzis, kad wehlâ ruddeni lahdu beſdeligu no-
ſalluſchu jeb noſlihluſchu mehreni ſiltâ iſtabâ eenekſ,
la ta tad atdſihwojahs, bet ne ſinnu woi lahdam irr
iſdewees to pa wiſſu ſeemu uſturreht. Beſdeligu aiſ
ſkreeschana pahz juhru uſ ſiltu ſemmi ne dubre wiſ ti-

ilgi, ka to warretu dohmaht, jo winnas pee mums atkal atrohdahts un itt arweenu tai paschâ laikâ un atkal tai paschâ wezzâ weelâ, ka jau Jeremijas fozzijs: 8, 7. —

No besdeligahm irr wairak sortes: ka mahju-besdeliga, duhmu-besdeliga, krahtu-besdeliga, tohrau-jeb muhru-besdeliga, nakts-besdeliga, kas naw wis til pasihstama, ka tahs zittas, tomehr wiffâ Ciropâ atrohnamas. Wiffas besdeligu sortes irr warrenas skrehjeas, tadeht tahs no rihta lihds wakkaram skreedamas sawu barribu noferr, kas irr muschas, ohdes, kohdes, skreiofchas skudras un wehl zitti tahdi lukkainischi. Skreedamas winnas arri nodferrahs un ismasgajahs. J. R.

* Arri skunste.

Preeksch 30 jeb 40 gaddeem atpakkat tappe Leipziga kartuppeku swebtki swinneti. Schinnis swebtkôs 80 sawadus ehdeenus weeseem zehla preekschâ un wiffi bija no kartuppekeem taifiti, ir maise bij no kartuppeku milteem zepta. Sinnams, ka wiffi dschreeni arri bij no kartuppekeem dedsinati un bruhweti. — Ohtra tahda leeta notikkahs Kristianija; tur meeloja weenreis Dahau kchninu ar 24 riktehm (ehdeeneem), kas wiffas bij taifitas no silkehm. — Redseet, namma-mahtes, ko wiffu pawahri proht taifih!

J. R.

* Rahdu skahdi krinolines padarra.

Calenderi, kas wiffas leetas un wiffus notikkumus wehrâ leek, irr atradduschi, ka pa teem 14 gaddeem no 1847—1861 Calantê irr fadeggusch 39 tuhst. 927 zilweki, tad nu zaur zaurim rehkinajohht iddeenas lihds kahdi 8 zilweki. Bet starp teem bij wairak ka

1 tuhst. 600 seewischku, kas til zaur sawahm krinolineshm fadedsa; jo drahnas zaur krinolineshm tablu noht isspundetahs nemahs naw nowaldamas un isfargajamas, un itt nemannoht un newikkoht aifdeggahs, un tadeht til dauds seewischku fadedsa! Kamehr wehl krinolines ne bij, tad tur pabrihkos arween wairak wihrischku fadedsa nekâ seewischku, bet nu arween wairak seewischku leesmas aiseet nekâ wihrischku. — Tikfai kad Calenderu kchninene sawu krinolini fadedsinaja, tad augstahs dahmas arr sawas krinolines atstahja, bet semmahs gan wehl ne. Tâpat arr muhfu seewischki ne un ne. Kalabbad ne? Warr sagrast gan! — Zitti smeijahs, ka wihrischkeem arr buhschoht buht krinolines? Deews finn, ka buhs?! —er—

* Badohms.

Mahju gohds irr laipniba,
Mahju jaukums tihriba;
Mahju laim' irr meeriba,
Mahju swebtib' — tizziba.

J. R.

* Stahstinsch.

Inzis fateekahs zeemina Anneli nehshus neffam, ar ko lohpus dsirdiht, un tai waiza: Woi tawa rohka wehl irr brihwê? (kas irr: woi ta wehl zittam puifim naw apfoblita). Anneli: Bet fall, Indrik, ka tad ar tawu rohku irr? — Indrikis ahtri atteiz: Manna rohka wehl brihw! — Nu tad, brahlit, eij aifnes tohs spannus pilnus stali! atbildeja Anneli smeedamahs un aifgahja us istabu.

G. J. S.

Sluddinafchanas.

No Kalnamuschas pagasta teefas tohy zaur scho sumams darrihts, ka 5. Juni f. g. preeksch pufsdeenas pulksten 11tds Kalnamuschâ no pagasta magasihnes 750 pubri rudsu, 450 pubri meeschu un 600 pubri ausu us wairakfoblischanu taps pahrdohhti. Tohs rakstus kahdâ wihjê ta labbiba pahrdohhta taps, warr — bes swebtdeenam un swebtkeem — il deenas pee schihs pagasta teefas redseht dabbuht. 1

Kalnamuschas pagasta teefâ, tai 17. Maiji 1865.

(Nr. 161.) Pagasta wezzakais: S. Tuumeet.

(S. W.) Pagasta teefas-schrihwieris: W. Saque.

Starp Jelgawu un Rihgu braufs wehl ohtra jauna dilischanse no

Michelsona un Herzfelda

nu weddihis reisneekus no weena pilkata us ohtru. Tee kantori irraid Jelgawâ us tigus Feiertaga nammâ un Rihgâ leelajâ Minz-eelâ, Koprâs nammâ Nr. 7.

Katru rihtu pulksten pufszeht astonds un pufszeht dewinds, un pehz pufsdeenas pulksten pufszeht peezds un pufszeht feschds weeni ratti preeksch 12 reisneekem no abbeem pilfateem tohy swebtiti. Pirmajds rattds weeta makfa 75 un 50 kap. f. par katru zilweku obrds, pawiffam us jaunnu wihsi eeriktetds rattds makfa katra weeta eekschâ 1 rubl. un preekschâ 75 kap. f. Pehz patilshanas arri wehl ihpashus dilischanses rattus warr apstelleht.

Appakshrahtiti darbofees zeenigu brauzeju patilshanu, labprahtibu un ustizzibu sapelnit. 1

G. Michelson un beedris A. Herzfeld.

Sehflu, kas labbi dihgst, preeksch fehschanas warr dabbuht Rihgâ Tohrna-kalnâ, Sawertkina nammâ, kur tas usrakts: labba dwehfese. 1

No **Bramberges** (Brandenburg) Krohna pagasta teefas tohp zaur scho sunnams darrihts, kã us angstas pawehleschanas tai **17tã** un **19tã** **Juhni f. g.** ta us to bijuschu Krohna muischu **Meschemuischu** buhdama $4\frac{3}{4}$ affis garra un 3 affis platta **flehte** appalisch salmu junta pee schihs pagasta-teefas prett waijadfiga salogga eelischchanu wairakfoblitajam tiks pahrdohda. 2

Bezzenunuischas Krohna pagasta teefas tohp zaur scho rakstu tee, kam kahdas taihuas parradu prassischanas jeb mellefchanas zaur mantofchanu pee tabs atstahkas mantas ta pee Bezzenunuischas peederriga nomirruscha **Zurra Rosenfeldta** buhtu, usaizinati lihds **28to** **Juhni f. g.** ar sawahm prassischanam scheit peeteiltees, jo wehlat newenu wairs ne klausihis. 3

Bezzenunuischas Krohna pagasta teefas tohp zaur scho rakstu tee, kam kahdas taihuas parradu prassischanas jeb mellefchanas zaur mantofchanu pee tabs atstahkas mantas ta pee Bezzenunuischas peederriga nomirruscha **Zurra Rosenfeldta** buhtu, usaizinati lihds **28to** **Juhni f. g.** ar sawahm prassischanam scheit peeteiltees, jo wehlat newenu wairs ne klausihis. 3

Bezzenunuischas Krohna pagasta teefas tohp zaur scho rakstu tee, kam kahdas taihuas parradu prassischanas jeb mellefchanas zaur mantofchanu pee tabs atstahkas mantas ta pee Bezzenunuischas peederriga nomirruscha **Zurra Rosenfeldta** buhtu, usaizinati lihds **28to** **Juhni f. g.** ar sawahm prassischanam scheit peeteiltees, jo wehlat newenu wairs ne klausihis. 3

No **Krohna-Wirzawas** pagasta teefas tohp zaur scho wiffi tee, kureem kahdas taihuas prassischanas jeb parradu eemalfaschanas pee tabs sunnams ta schinni gaddã nomirruscha Krohna-Wirzawas **Strautneeku** mescha-farga **Dahwa Neulanda** un wana arri mirruschas feenas **Zrihnes Neulanda** buhtu, kã tee mantineeki pee atstahkas mantas, usaizinati, lihds **14tai** **Juhla deenai 1865**, kuresch par to weenigu isslehghchanas terminu nolifts, pee schihs pagasta teefas peeteiltees, fãwas prassischanas un matfaschanas isdarriht, kã arri sawas mantineeku restes un peerahdischanas peeneft, jo wehlatu wairs newenam ne klausihis un tiks pehz likkumeem nosprechts. 3

Kr.-Wirzawas pagasta teefas, tai **28tã** **Maiji 1865**.
(Nr. 1050.) Pagasta wezzatajs: **J. Neimann**.
(S. W.) Teefas-schriberis: **Weinberg**.

No **Bezzenunuischas** krohna pagasta teefas tohp zaur scho rakstu tee, kam kahdas taihuas parradu prassischanas jeb mellefchanas zaur to mantofchanu pee tabs atstahkas mantas ta pee Bezzenunuischas pagasta peederriga nomirruscha **Andreja Steppina** buhtu, usaizinati lihds **28to** **Juhni f. g.** ar sawahm prassischanam scheit peeteiltees, jeb wehlat newenu wairs ne klausihis. 3

Bezzenunuischas pagasta teefas, tãmi **28tã** **Maiji 1865**.
(Nr. 1015.) Peeschdetajs: **J. Stehne**.
(S. W.) Teefas-schriberis: **A. Smugge**.

Kewele muischas waldischana zaur scho sunnamu darra, kã tas ikgaddas tãmi **12tã** **Juhli deenã**, **Kewele** noturrechts waffaras tirgus, schinni gaddã un tapat arri us preelischu nekad wairs ne taps turrechts. 3

Kewele, tai **1mã** **Juhni 1865**. (Nr. 8.)
W. Verch,
muischas waldischanas wahrã.

Weena eerikteta schenke ar eebrantscham, spihkeri, behnina un stalk-ruhmi, **Zelgawã** **Kattoku eelã**, **Röwensteina** nammã **Nr. 44**, dabbonama no **1ma** **Juhla deenas f. g.** 1

Abbilddams Muischu apghadatajs: **R. Schulz**.
No gures adwehlehts. **Zelgawã**, **8. Juhni 1865** gaddã. **Nr. 97**.

Sflaptes

pahrdohd

Eduard Bruns & Co.

Rihgã, teelã wiffes-eelã **Nr. 14**.

Annensk muischas kungas darra sunnamu, kã wintsch sawu, **Welschen** aprinki **Witepskas** gubernã, pee **Mescha-uppes**, kas **Daugawã** eeteft, un pahr furen warr mantas ar laiwahm us pahrdohscham west, un tapehz pee **Daugawas** buhdamu muischu ar **1800** deffetinehm estrahdatas semmes un **1000** deffetinehm mescha, kureã dedsiuajama un buhmalka atrohdahs, irer nodohmajis, pehz tam, kad jau **1500** deffetines par to no angstas waldischanas woliftu tirgu **20 rubl. par deffetini**, pee ta nowaddo peederrigeem semmeeem pahrdohkas tikfuschas, masõs gabbalõs jeb wiffu kohpã ar ihpafchu nolihghchanu pahrdohd. — **Pirzjam**, kas muischu ar wiffu semmi un meschu kohpã nopehrt, pahrdewejs atdohd bei kahdas ihpafchas atlihdsiuafchanas wiffu muischas inventariumu, kã: tabs pee muischas peederrigas fainmeezibas-ehlas, eedfshwojamu mahju (ehlas wiffas jannas), gohwes, darba-sirgus, aitas, daschadas semfohpibas-leetas un maschines, kã arri weenu kroggu, kas **200** rub. par gaddu eeneft.

Klaptalas sunnas irer dabbonamas **Peepaja** awischu nammã pee drukkera **Meyer** kunga un minnetã muischã pee muischas pahrwaldneeka **A. C. Spichart** kunga. Kas to muischu grihb apflattihrt, warr pahr **Rihgas-Dinaburgas** dselsa-zekku un no **Dinaburgas** ar laiwinnu pahr **Daugawu** un mescha uppi pee muischas pahrwaldneeka **Spicharta** aishnaht. — **Weldsoht** wehl tohp peeminnehts, kã pehz ihfa laika tas dselsa-zeksch no **Dinaburgas** us **Witepsku** buhs gat-taws un kã tad no **Rihgas** lihds **Annensk** muischu war-rehs nobraukt **48** stundas laika. 3

Lohdesmuischã, **Stujenes** bajnizas-draudse (**Widsemme**) warr **wenus** labs **bruhwelis** tuhda weetu dab-buht. 3

Wahgu-fnehri

no wiflabbas sortes, tapat muzzinas kã ar fahrpinas, pahrdohd
Dant. Minus, 3
Rihgã, kãkku-eelã **Nr. 10**.

Janna Analin-pehrwe, kas labbi **no-kohschaks**. Schi pehrwe ne ween dandf flaiskala, bet nemas wairs ne no-eet; ta irer dabbiujama **Zelgawã**, **Kattoku eelã** eelisch pehrwes pahrdohschanas andeles pee **H. A. Schmemann**. 3

Wiffas sortes allus-forku pahrdohd **Rihgã**, **Zelgawas** **Abrihgã**
Albert Drescher. 7

Gattawus trininitus **maifus**, kã arri wiffas sortes **andekla** preelisch maifeem pahrdohd **Rihgã**, **Zelgawas** **Abrihgã**
Albert Drescher. 7

Druckahs pee **J. W. Steffenhagen** un dehla.
(E klast peeliffums: **Bajnizas sunnas**.)

Beelikkums pee Latw. awischu 23aja nummura.

Zetturdeenâ, tanni 10. Bassaras mehnescha deenâ 1865.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Bittu granti nemeens warr list, pahr to, kas list ir, kas irr Jesus tas Kristus. 1 Kor. 3. 11.

Bittas jaunas sinnas.

Muhfu augstajš Keisars tanni 14. Mai par Widsemmes generalsuperdenti un par Wids. basn. teefas wiŕze-presidenti (preekšsehdetaja weetneekš) apstiprinajis: Tehrpattes augstas skohlas professoru un mahzitaju Dr. Christiani. Jahna deenâ, tanni 24. Juni Mihgas Zehlaba basnizâ scho Widssemmes garrigu galwineeku ammatâ eeweddihs un eefwehtihš. —

36 jauni skohlmeisterei schinni mehnesi no Balkas seminara taps islaisti ahrâ, 3 gaddus no weetas tur us skohlmeistera ammatu mahziti. — Taj tas Kungs un gaismas Tehwš scheem 36 jauneem wiŕreem palihdš gaismâ staigahť un apgaismoschanas darbu strahdahť mihkâ Widsemmê! —

18° Juni scheem ismahziteem 36 skohlmeistereem weetâ atkal no jauna pahrbaudihs un usneme zittus jaunekus, kas Balkas skohlâ nu atkal 3 gaddus no weetas laj mahzahš par tautas skohlmeistereem. —

Bar leelo ugguns grehku, kas Tullumâ notizzis 17° Mai wiffas awisesh raksta; nodogguschas 42 ehlas. Tur wis wakrať nabbaga lautini eekšhâ dšhwojusch. — Paschâ Tullumâ beedriba sabeedrojusees, nelaimigeem pehš eespehšchanas palihgu gahdahť. Beedribas lohžekki: wirspilskungs Th. Hahn, pilskungs Duester-

loh, burmeisters Hieł, mahzitajš Kelch, preesteris Mja-krihki, kreis-skohlas inspektors Kymmel, rabbiners Lichtenstein. — Taj mehs weenprahťigi zellamees, teem palihgâ nahťt, ko tas Kungs peemellejis; — laj neluhkojam us kauschu tizzibu un lahrťu, bet us kauschu nelaimi; — laj muhfu mibliba buhtu par raffaslahťiti, kas eepreezina apbehdinatu, nelaimigu brahťu sirdis. — Samas mihlestibas dahwanas warram aifsuhtihť Tullumâ, teem augšham peeminneteem gohda wiŕreem. Widssemneeku dahwanas arri fanemm Mihgâ Jesus draudses mahzitajš Guenther, tapat arri Slohkas un Dubbultu dr. mahzitajš to lahprahť darra. —

Mihgas prahwesta-aprinka mahzitaji Jaunpils mahzitaja muischâ us aprinka-sinohdi schogadd fanahť no 7° lihds 9° Juni deenai.

No Dohbeles.

Birma seemas-swehtku deena pehrnajâ gaddâ mums ihsti sawahdi peeminnama un wehrâ leekama deena, jo tad muhfu basniza, ko schogadd' pahrtaišija, pawiffam bija gattawa, tâ, ka pilnigi un jauki Deewa kalposchanu warreja noturreht. Schi basniza, kas jau preekš Mahrtina Luttera laikem taišita, beidsamo reis pahrtaišita 1790. gaddâ, kâ to kahdš norahťis

istrahda, lo wezzajä kanzellä atrabba. Zaur fawu gaxu muhschu un leelu wezzumu basniza bij palikkuse pawiffam flitta un wahja tä, ka jau preeksch 9. gad-deem lungi lohpa spreeda, ka wiuna japahrtaisa; bet toreis ne weenam ta duhscha nebij, tahda leela, grubta darba waddischanu usnemees, lamehr nu pehdigi, isgahjscho pawaffari zeen. Dohbeles barons v. Drachenfels us draudses luhgschanu apnehmahs, schi darba uslukofchanu waddiht. — Tä tad nu sahla dee basnizaz strahdaht, no eelsch un abra-pusses: wiffus nelihfenumus un lihfunus pehz schnohres taisni nozirta; tohrnim, lam pehz wezzu laiku mohdes (?) gailis bij gallä, tappa smuks no dielles leets krusis uslikts; lohgi pehz schi laika wihes ar gaischahm ruhthem eelitti; krehfli no jauna taisiti; smukka, no ohicha kohla pulcereta kangele (spreddika krehflis) ezelta; jauns altaris ar altara bildi apgahdahts. Schi bilde lo Zalgawas mahlderis Kieperta lungs, pehz Randa-was basnizaz altara bildes nomahlejis, maksa lihds ar fawu seltitu rahmi wairak ne ka 400 rubb. f., kas no mihligu deweju rohkahm ween tikka famesti. Tad altaris pretti us kohra, kas arri smuks, jauns taisihts, irr redsamaz staltas, krahshnas ehrgeles, lo Leepajas ehrgelu-taisitajaz Herrmannaz lungs, ihfi preeksch seemas swehtkeem pabeidsa uszelt. Ehrgeles maksa gan 1500 rubb. f., bet tad ar irr darbs, kas meistaru rahda! Ar 25 registreem, 2 manuäleem un pedali apdahwinatas, tahs ka engelü basuhnes wiffu dseedataju balsis un firdis pee Deewa ainses; — ir drehflambaris tappa pahrlabbohts. — Laj nu gan pee basnizaz pahrtaisichanas deesgan puhlina un darba bij, tad tomehr taggad ar jo preezigaku firdi sawä mihkä, jaulä, atjaunotä Deewa nammä warram ee-eet, kusch pret wezzo Deewa nammu ka jaula rihta saulite pawaffari, pret tumfcheem seemas sneega mahkuleem, istrahdahs. Laj tad nu Deews mums palihds, sawä mihkä atjaunotä basnizä ar jaunu prahtu Wianam no wiffas firds kalpoht!

—er—

No Leepajas. Kad tew, lassitajaz mihlajaz, gaddisees taggad Leepajä braukt, un tu aiseesi us wezzo tirgus plazzi, tad tu Latweeschu basnizai eprettim eerandsifi leelu pelleku, jaunu, diwju tahschu nammu, un taf nesinnasi kadehk tas nulle zelts un kas tur dsihwo. — Tadeht teiffschu tewim, kas ta par staltu ehlu. Schis irr fkhlas-nams preeksch Latweeschu pilfata behrneem zelts, — un schis nams naw wis buhwehts no paschas Latweeschu draudses, bet no Leepajas pilfata waldischanas ween, un maksa dauds tuhlfstoschus rubutus. — Leepajä, ka prattisi, irr arri leela Latweeschu draudse. — Ahrpilfatam — tas irr us semmehm — irr pagasti, kas arri pee Leepajas Latweeschu basnizaz turrabs ka Saulesmuhscha (pilfatam

peederriga muhscha) tad Behrkone, Schkehde un wehl zitti pagasti. — Zaur waldischanas un Latweeschu draudses mahzitaja ruhpihu gahdashanu Krohna pagastis Behrkone un Schkehde jaw labbas fkhlas atrohdahts, un ir Leepajä jaw dauds gaddus fkhla-pastahwejuse, kur Latweeschu Annes-basnizaz dseedatajz par fkhlmesteri — un kur nemahja tik masineem ween lassiht, raksiht, Deewa wahrduus, dseedahht un zittas gudribas, bet kur arri sawedd wiffas draudses jaunektus, kas eeswehtijami. —

Kad nu pilfata waldischanas lungi redseja, ka wezzajaz fkhlas nams sanihzis, tad ustaisija scho brascho diwju tahschu ehlu, kas atkal leezina, ka ir pilfata waldischana labba prahtä apgahda Latweeschu behrnus un labpraht palihds teem gaismä un gudribä pecaugt. Tanni 3schä Webruari bija eeswehtijama deena schim jaunam fkhlas nammam. —

Us scho gohda deenu sanahza neween pilfata waldischanas lungi, fkhlas lungi no gimnasiaz un abbi mahzitaji — Latweeschu un Wahju — bet arri tik dauds Latweeschu draudses lohzeelli no pilfata un no semmehm, ka leela ar sakkumeem ispuschkota fkhlas istaba ar laudihm bija ka bahstin peebahsta pilna. — Papreeksch nodseedaja latwiski to pateizibas un slawas dseefmu: „Laj Deemu wiffi lihds“ — ehrgelu skaanä un tad zeenigz Latweeschu draudses mahzitajaz Kottermunds, kas par fkhlas namma zelschanu mihligi ruhpeees, turreja eeswehtischanas runnu pa latwiski.

Behz dseedajam „Laj uswelk stihgas kohflichehm“ un tad taggadejs Latweeschu draudses fkhlmesters un dseedatajz, J. Schlubbers, kas jaw 7 gaddus tizigi tur strahdajis, nehmahs arri kahdus wahrduus runnaht us teem Latweeschu draudses lohzeekleem, fchohs usmuddinadams, laj schahdu mihlestibas dahwanu no pilfata fkhlas waldischanas lungeem pateizigi fanemtu un fawu pateizigu firdi zaur to parahditu, ka tee saweem behrnineem neleeds fkhlas zellu staigahht. Sirtsnihu pateizibu fkhlmesters pratta doht wisseem zeenigeem lungeem, bet ihpaschi zeenigam pilfata wezzakajam (elstermannaz) lungam Ulicham, jo zaur wiuna ruhpihu un mihligu gahdashanu Latweeschu pilfata draudse tahdu gresnu fkhlas nammu peeredsejusi.

Behdigi arri zeen. draudses mahzitajaz wehl ihpaschi pateizibas wahrduus runnaja us wisseem lungeem wahzifki, tad swehtischanas wahrduus nojazzija. — Tehwa reisü kohpä nofkaitijuschü, wiffi ar fkhlas behrneem, (lahdi 40) kohpä to tehwsemmes waldneeka dseefmu dseedaju: „Deews fargi Keisarü.“ Behz beigteem Deewa wahrdeem wiffi preezadamees dewahs us mahjahm. —

Preezatees warr nu gan fatris Latweelis un Latweeschu draugs, ka par tautas apgaismoschanu tä mihligi

tohp gahdahts un fa arri pilfatōs Latweeschu behneem jauks skohlas nammus zelt. Leepaja arri zittās skohlās un leelā gimnāsiās skohlā atraddisi Latweeschu behnus pulkeem mahjamees, laj Deewam un tehwa semmei deewabihjigi un gudri, jauni laudis peeangtu. Pateiziba un gohds nahfahs par scho jaunu Latweeschu skohlas namma zelschanu wiffai Leepajas pilfata waldischanai, bet ihpaschi zeenigam pilfata Estermana lungam Ulicham, kas neween par skohlam, bet arri par wiffa pilfata buhschanas pahrlabboschanu un wiffahm labbahm eerikteschanahm mihligi gahda; un gohds un pateiziba arri Latweeschu draudses mahzitajam Nottermundam; jo daschu gaddu winsch jau publehjāhs par sawas draudses labbumu, skohlam, nabbagu nammu apkohpschanahm zc.

Laj Deews wiffus Leepajas skohlu apgahdneefus un wiffus zittus, lam prahts us Latweeschu tautas apgaismoschanu neffahs un par to gahda — scheid lai-zigi un tur muhschigi baggatigi scheidt!! G. F. S.

Widsemmes mahzitaju fanahkschana Willandē 1864tā gaddā.

Gan jau pufsgads pagahjis, kamehr muhsu sinode turreta, un pilnas sinas par to nebiam dewusch, tadeht, fa rakstijam libds schim nebija ideweēs tahs sinas farakstiht. Laj nu arri dascham lassitajam tahs sinas par wezzahm buhtu palikkuschas, taf zerreju, fa wehl zitti lassitaji atrastohs, kas neapnihtu ar taggad wehl dsirdeht par muhsu isgahjuscha gadda fanahkschanu.

Bihskapa tehws Walter Mai mehnesi jau sinodi us Willandi bija israkstijis, fur jau 2 reis 1839tā un 1855tā gaddā Widsemmes mahzitaji bija sapulzejuschees. Zauks pilsehtinsch schis irr, masaks par Behrnawu, bet leelaks par Walmeeri un Zehsim, jauks zaur smulleem dahrschem kas stary mahjahm atrohnami, jauks arri zaur to leelo esaru, tā zaur teem leeleem smulleem kalneem, kas pee pilsehta atrohnami. Bet wehl wairak par pilsehtu cemiblejam pilsehta eedshwotajus, kas ar preeku muhs bija sagaidijuschi un mihligi muhs usuehma pee fewis. Wiuni itt dedsiigi us Deewa wahrdeem; tadeht sawam mahzitajam sirsniigi bija luhguschi, laj gahdajoh, fa bes teem Deewa wahrdeem, ar fo basnizā sawu fanahkschanu eesahkam, Deewa schelassibu isluhgadamees us saweem darbeem, arri ik waklarōs Deewa wahrdi draudsei taptu turreti. Zehschu nu gan grubti bija, schai luhgschanai paklausiht, je laika bija mas un darischanas dauds, tomehr teem bija jadarra pehz prahta un 1 Pehtera grabmatas 1 nodakka pa trim waklareem no 2 Zggaunu un 1 Latweeschu mahzitaja (no Krimmuldes) draudsei

tiffa iskaidrata. Gan schi gadda fanahkschanas weeta zitteem it grubti bija aiffneedsama, ihpaschi Rihgas aprinka mahzitajem lam pa 200 werstehm un tahlat bija jabrauz — tadeht no tahs puffed arri tik 2 spehja atnahkt, pr. bes fa jau peeminnetā Krimmuldes mahzitaja wehl patō Rihgas aprinka prahwests Gausler, kas taggad ar jau pee sawa Kunga duffeschana eegahjis. — Tomehr 56 mahzitaji bija sapulzejuschees un bes scheem wehl 15 zeemini, stary teem arri Zggaunu semmes superdenta-tehws Schulz (kas libds pehrnajam gaddam Widsemmes mahzitajis bijis, Behrnawas draudsi un Behrnawas kreisi fa prahwests kohpdams) — ar 5 tahs semmes mahzitajem. Zitti zeemini no Tehrpattes augstas skohlas, zitti no dillās Kreemu semmes (pee Usowas jubras) u. j. pr. bija abraukuschi. Basnizōs teefas wezzakam peesehdetajam prahwestam Carlblom no schis teefas bija usdohts, schinni gaddā sinodei par preekschehetaju buht. Jau preeksch 9 gaddeem schim pascham wihram tas patō darbs bija ustizzehts, arridjan Willandē, kad jauns superdents gan bija eezelts, bet wehl nebija apstiprinahts. — 12. Augustā sinodes preekschneeks eewedda prahwestus, — ar scheem jau par deenu agraki nodarbojers par sinodes leetahm) — un zittus mahzitajus jauki puschlotā Deewa namnā, fur draudse pilnigi sapulzinata muhs sagaidija. Tehrpattes augstas skohlas draudses jaunakajis mahzitajis Lütken muhs sawas altara runnās pehz Obreer. 10, 23 skubbinaja: „laj to apleeginaschanu tahs tizzibas neschaubigu paturram.“ Winsch mums usrahdija tahs daschadas behdas, kas draudsehm no ahrenes fa no eekshenes usnahkt, ihpaschi zaur to, fa daschs lohzellis ewanjelijuma spehkam pretti turrāhs; winsch muhs preezinaja ar ta pascha perschina wahrdeem, „jo tas irr peetizigis, kas to apshlijis.“ Paschu spreddiki mums teiza patō sinodes preekschneeks Carlblom par Matteus 6, 10, par teem wahrdeem: „laj nahkt Tawa walsstiba.“ Ar spehzigem, scheidtiteem wahrdeem winsch rahdija, fa scheidtibas pilniba muhsu sinodes tik tad ween rahdischees, kad mahzitaji ar draudsehm saweenosees tanni luhgschanā: „laj nahkt Tawa walsstiba.“ Utgreeschanahs un tizziba, ar fo fanemmam tohs wahrduhs tahs pateesibas, — mihle stiba un zerriba effoht tas awohts, no fa schi kristigu lauschu walsstihlgfchanahs iswerdoht; schi luhgschanahs effoht tahs jaunās garrigas dshwibas gars un dwaescha, — Deews wiinu arri pateesi paklausihis. — Kam scho luhgschanu peederr, tam arri peederr ta Deewa walsstiba, kas bijuse, kas irr un kas buhs, jeb kas nahkuse, nahkt un wehl nahks. — Bet kas luhdsahs: „Laj nahkt Tawa walsstiba.“ — tam arri jadarbojāhs tannis leetās, zaur fo Deewa walsstiba n. hkt. — tam arri

jastrahda lihds. Iaj grehta un wella un nahwes walsstiba beigtohs. Tas noteel zaur to, ka Deewa parahdischanahs eelsch Jesu Kristu ka winna swehtos rakstos atrohnama, no firds teel peenemta: kas lihds: „Iaj nahk Tawa walsstiba“, tas zaur to leezina, ka winnam Deewa wahrdi un Deewa swehtas eestahdischanas mihti, tas buhs ustizzigs strahdneeks pee tahda darba, zaur to Deewa wahrdi muhsu firdis nahk, tas dedsigä firdi nomohdä buhs par Israeta behrnu ka paganu atgreeschanu, tas lohps behrnus, Iaj tee usaugtu wiffahdä derrigä atfischana un ta Kunga bihjaschana, winnam par gohdu. Turklacht mahzitaji, ka Deewa fullaini un wehstneeschi un draudses ganni preezasees par wiffahdu garrigu palihdsibu, kas winneem wahr-dos ka darbos teel pasneegta no teem draudses lohje-kleem kas tizzibä pastahwejuschi. — Tahda darbofchanahs eelsch ta Kunga wihna-kalna muhsu firdis ka zit-tur schohs anglus nessihb, ka draudses ganni un draudses lohjekli it katrs fawä weetä dedsigati ne ka lihds schim dshfees pehz Deewa walsstibas, ka pastahwigä luhgschana strahdahs fawu deenas darbu, nomohdä un tizzigä firdi labbu zihnischanohs zihnissees un pasauli uswarrehs tam Kungam par gohdu, kas muhsu firdis few isredsejis par mahjas weetu, Iaj tur ustaisitu fawu schehlastibas walsstibu. —

Tä atspirdsinati un mohdinati fapulzinajamees tanni paschä deenä pehz puffedenas fawä fanahlfchanahs lambari, leelä, jaukä sahle, ko Schmidta lungs, kas waital ne ka zaur 20 gaddeem walda par leelu jau-nektu fshohlu, mums mihtigi bija wehlejis. —

Sawäs pirmäs runnäs sinodes preefschneeks patei-zigä firsnigä mihlestibä peeminneja zeenijamo bihschapa tehwu Dr. F. Walter. Gan nebuhs Widsemme ne weena Latweeschu draudse, lam schis gohda wihrs fweeschneeks buhtu. Ikkatrai draudsei winna usihtiga darbofchanahs ta Kunga walsstibä labbä peeminnä stahw. Kä draudses, tä arri meh mahzitaji firsnigi nofkummuuschi bijam par to, ka muhsu mihtajis tehws fawu ammatu 1. Juni atstahjis. —

(Beigams us preefschu.)

Zelgawäs Latweeschu pilfata draudse

us-faukti: Grigor Dementew, biffet. di. Pehterburgä ar Antrihue Needre, meita di. Kalnamuuschä; Ansis Mis-kin, darba wihrs, di. Schagardis, ar Lotte Meister atr. di. Stuhresmuuschä; Casimir Tambul sald. di. Wilnä ar Lisette Dhsoliar, m. di. Jehsis; Dahwids Wilzin, atstawn. di. Sobdu muuschä, ar Sappe Dahete Schulze, m. dsm. Murnuhje; Kristhjabns Jeschewitz, fullainis, di. Jauw-Swirlauku m. ar Elisabeth Friderica Grunthal m. dsm. Zelgawä; Johann Gottfried Anders, dsmkallis, di. Pruh-

schos, ar Lihse Mifster m. di. Strohna Wirzawä; Jegor Kotow, biffet. di. Zelgawä, ar Marianne Wejche, dsm. Yihwes-Behrsumuuschä; Jannis Sibwars di. Wisstaln, ar Lisette Neuburg m. di. Kr. Wirzawä; Mikkelis Gerbä, fullainis di. Zehrsstos, ar Marie Lihjis, m. di. Stohles-beke; Matwei Karnesjew garn. fribw. di. Doflä, ar Trihne Weraberg di. Epsimmuuschä; Wilhelm Grünberg, zimmermanns di. Zennesmuuschä, ar Marie Dachslein, m. di. Wolquante; Carl Eduard Tebel bekkera sellis di. Walkä ar Katrihne Grantowski m. di. Zirohl; Jeantot Kafsche-wig stellmakera sellis, di. Talsos, ar Marie Nord, m. di. Pruhshos; Jannis Ullmanns biffet. di. Leel-Platoné, ar Dahete Jurrewig m. di. Sallgallé; Geddert Blumbergis, biffet. di. Emburgä, ar Lihba Messing atr. di. Slagubne; Jannis Ronnebergis, darb. w. di. Anzesmuuschä, ar Louise Deine, m. di. Apshuppe; Dabwids Almens, fullainis di. Kabilé, ar Doris Folsch, m. di. Kuldigä; Jakobus An-sohns, swjufkuptichis di. Zelgawä, ar Lawihse Dhdia, m. di. Dschubstos; Anjs Jorsch, fullainis di. Petermuuschä, ar Louise Schulze, atr. di. Behrsone; Kristaps Parels, biffet. di. Muddahlé, ar Marie Reufe, m. di. Schlampos; Jannis Awotin di. Pubros ar Sapfshje Neuland, atr. di. Abgunsté; Jannis Leegsdia, biffet. di. Pehtertablé ar Ka-roline Mihme, m. di. Leel-Behrse; Kriisch Steinbergis di. Lammingé ar Madde Zelmé, m. di. Stabdesmuuschä.

a i s m i g g u f c h i: Klementine Dreimann, 3 g. w.; Greeta Eiten, atr. 71 g. w., di. Stuhresmuuschä; Anne Steins, atr. 90 g. w., di. Gezawä; Trihne Laiden sald. atr. 47 g. w. di. Anzesmuuschä; Lihba Bratke, meita 73 g. w., di. Kr. Wirzawä; Peter Pauls 2½ g. w.; Jannis Kirsteins, 49 g. w., di. Leel-Perkené; Jannis Freitbergis, 4 g. w.; saldara M. Duffer un Magreetes nedshwa di. meitina; Lihse Mikkel, 3 g. w.; Greete Klassohn sald. feewa, 41 g. w., di. Zelgawä; Fritziis Freimann, darba w., 53 g. w., di. Kumbesmuuschä; Friedrich Drinowski, mubrneeka sellis, 60 g. w., di. Zelgawä; Friedrich Annus p. 24 g. w., di. Kalnzeemä; Edde Birkenberg, 7 g. w. di. Wilnä; Greete Frei atr. 90 g. w., di. Zelgawä; Anne Krubmin, 3 g. w.; Lawihse Reinis, atr. 74 g. w., di. Wezs-Muzé; Minna Birsneeks, 10 g. w.; Jannis Klebergis, darba w. 43 g. w., di. Erzogsmuuschä; Jannis Preede, 15 deenas w.; Mahrtusch Vinnis, 1½ g. w.; Kristaps Sihmans, 10 mehn. w.; Jannis Gailis, 11 g. w.; Alexander Joseph Rosenfeld, 8 deenas w.

Mihgäs Zahna draudse

us-faukti: Jurre Naumann ar Elisabeth Antoinette Ama-lie Krause; Friedrich Wismann ar Marie Martinsohn; Heint. Martin Friedr. Ehl ar Eleonore Rosenberg.

a i s m i g g u f c h i: Georg Karl Jannsohn, 13 deen.; Marie Magdalene Mischewsky, 90 g. w.; Anna Lawihse Rafs-mann, 12½ g. w.; Jaime Grünberg, 30 g. w.; Johann Christian Kasal, 6 g. w.; Johanna Wilh. Pauline Jakob-sohn 2½ g. w.; Martin Ans Jakobsohn, 73½ g. w.; Ja-kob Leonhard Sneedse, 2 d. w.; Karoline Emilie Ander-sohn, 1 g. w.; Christian Peter Sternberg, 45 g. w.; Jakob Birgel, 2 mehn. w.

Balnizas un missiones sinu rakstajis: Gotthard Bierhuiff.

No zensures atwehlehts. Zelgawä, 3. Juhni 1865tä gaddä. Nr. 93.

Drukahis pee J. B. Steffenhagen un dehta.